

До Председателя
на Научното жури,
Факултет „Медицина“
Медицински Университет
„Проф.д-р Параскев Стоянов“
Варна

Рецензия

От проф. д-р Жанета Георгиева, д.м. ,МУ Варна,

Член на научното жури на конкурса (Заповед на Ректора на МУ Варна , № Р-109-288/26.5.2023) по процедура за придобиване на академичната длъжност „Професор”, в област висше образование 7. „Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.1.“Медицина” и научна специалност „ Пневмология и фтизиатрия ” , за нуждите на Първа катедра по вътрешни болести,Учебен сектор по“Белодробни болести и алергология“ при МУ Варна и Клиника по “Белодробни болести“ УМБАЛ „Света Марина” ЕАД, Варна.

За конкурса са подадени документи от един кандидат:

Доц. д-р Диана Петкова Господинова-Вълкова, дм., МУ Варна

Процедурата по обявяване на конкурса е съобразена със законовите изисквания и няма установени процедурни нарушения.

Кратки биографични данни: Доц. Диана Петкова е родена на 28.03 1965 г. в гр. Нови пазар .Завършва със златен медал I ЕГ гр.Варна през 1984. Студентка по медицина в МУ гр.Варна 1984-1990 г..Дипломира се като първенец на випуск 1990 на МУ Варна. До 1994г. доц.Петкова е ординатор във ВО на ОРКБ гр. Шумен и гр.Провадия,а от 1994г-2017г.. последователно асистент, ст.асистент, гл. асистент в Катедрата по Белодробни болести на МУ гр. Варна, началник сектор по Медицина на съня и Неинвазивна вентилация в МБАЛ „Св.Марина” Варна, Началник на Първо отделение с дейност медицина на Съня и NIV. През 2001г придобива специалност Вътрешни бопести, 2003г. специалност Белодробни болести.Защитава дисертация 2009г. за присъждане на образователна и научна степен „доктор” на тема: „ Дихателни нарушения по време на сън: оценка на риска и клиничната ефективност от приложението на неинвазивна вентилация nCPAP, BiPAP, VPAP в домашни условия”.Декември 2011г. е избрана за Доцент в клиниката по Белодробни Болести на МУ Варна.От 2019 г е Ръководител УС по Белодробни болести и алергология МУ Варна.

Доц Петкова е специализирала в Залцбург – Австрия, 1997г има специализация в St. Gallen – Швейцария,2004г. провежда курс на ERS в области медицина на съня и неизвазивна вентилация Glasgow . През 2015г.завършва обучение за одитор по EFQM ;в Bern Швейцария.

Придобива диплом за Одитор по Менджмънт на качеството от EFQM, Zurich, Швейцария и Сертификат от фондация EFQM- Брюксел.

Притежава правоспособност за извършване на високоспециализирана дейност

„Полисомнография при нарушения на съня и бодърстването“. Доц. Петкова е Председател на комисия за придобиване на правоспособност за извършване на ВСД „Полисомнография при нарушения на съня и бодърстването“ на МУ Варна.

През 2012г. завършва Социална медицина и здравен мениджмънт. Председател на Организционен и Научни Комитети на Национални Конгреси на БДББ с международно участие, организатор и лектор на Летни училища и курсове по Белодробни болести с международно участие, Модератор и лектор в Национални, международни и регионални научни срещи. Главен редактор на сп. „Сърце Бял дроб“ до 2022г., Член на редакционната колегия на списание ASKLEPIOS international annual of history and philosophy of the medicine; Член на редакционната колегия на списание GP Medic и списание Medic Plus.

Доц Диана Петкова от 2010г. е член на УС на Българското Дружество по Белодробни болести ,2014-2022г. председател на УС на Българското Дружество по Белодробни болести . Член на национален Експертен борд по Белодробни болести към МЗ. Експерт на НЗОК.

Наукометрични показатели за заемане на академична длъжност „Професор“ със задължителен минимум 200 точки се покриват от доц Диана Петкова с 304,7 точки и има 52 цитирания отразяващи научната активност на кандидата.780т.Има 1 успешно защитил докторант - 40т. и е научен ръководител на 6 докторанта.

Доц.Петкова е представила доклади и научни съобщения в международни форуми с отпечатани резюмета в чужди периодични научни списания -19; Доклади и научни съобщения изнесени на национални форуми -41
Оказана методична помощ за разработване на 2 научни съобщения от студенти и представянето им на национални студентски форуми с международно участие.

Монографии и учебници: Дисертационен труд: **Петкова Д.** „Дихателни нарушения по време на сън: оценка на риска и клиничната ефективност от приложението на неинвазивна вентилация nCPAP, BiPAP, VPAP в домашни условия“. **Петкова Д.**; Диспнея – В:Справочник за палиативни грижи при болни с напреднал рак, Варна 2003; 33-38; **Петкова Д.**; Хиперкалциемия – В:Справочник за палиативни грижи при болни с напреднал рак, Варна 2003; 86-89; **Петкова Д.**; Кашлица – В:Справочник за палиативни грижи при болни с напреднал рак , Варна 2003; 90-94; **Петкова Д.**; Пулмонална хипертония - Във „Вътрешни болести“ I, под редакцията на доц.д-р Тишева; **Петкова Д.**; Етиология и патогенеза на нарушенията на съня - В „Патологична физиология“ Учебник за студенти по стоматология, фармация и мед. Колежи.

Основни направления на научните трудове:

Дихателни нарушения по време на сън

За първи път в България е осъществено проучване, на ексцесивната дневна сънливост и артериалната хипертония, при здрави възрастни, като основни рискови фактори за наличие ДНВС. За първи път в страната е използвана валидираната скала за сънливост Epworth Sleepiness Scale, като инструмент за скрининг и преселекция на пациенти с ДНВС (A1,Г7-10;Г8-1,2,10) . За участието си в на конрес на ERS в Берлин, доц.Петкова е спонсорирана с бронзов грант. При пациенти с ДНВС за първи път у нас са публикувани данни, за българска група пациенти с различни дихателни нарушения по време на сън. (A1,Г 7 -10; Г8- 1,2,10,15);;

Проспективно кохортно проучване преценява комплайнса към лечението с неинвазивна вентилация в домашни условия в краткосрочен (12 месеца) и дългосрочен план (132 месеца) и от получените резултати се дефинират факторите за успех на лечението. (А 1) За първи път у нас е извършено проспективно проучване върху качеството на живот при пациенти с ДНВС. Установено е статистически достоверно подобряване на доминиращата част от домейните, характеризиращи качеството на живот 12 месеца след стартирането на лечение с позитивно налягане. (Дисертационен труд). Изследвана е връзката между ДНВС и васкуларните рискови фактори, при изследване на ЕХОКГ характеристики, клиничните прояви на заболяването при различни групи, рискови фактори за кардио-васкуларно заболяване. (Г8-10; 17,28,29,) С подчертан методологичен принос за България е анализирани данни за качеството на живот с помощта на орган неспецифичния въпросник за качество на живот SF 36. Предложен е алгоритъм за диагностика на ДНВС с дефиниране на нивата на компетентност на различни структурни звена от здравната система в България. (А 1)

За първи път у нас е осъществено проучване за нарушенията на сексуалността при пациенти с ДНВС. Направено е сравнително проучване при пациенти от България и Швейцария. Осъществено е проспективно проучване, относно ефектите на лечението (А1 1,7, 43,115) Докладвани са резултати относно нивата на серумния тотален тестостерон и протеина, свързващ половите хормони при пациенти със синдром на обструктивна сънна апнея. (6) Публикация и участие в научен форум разглеждат особеностите и дават методични указания за поведение при пациентите с ДНВС и Sars-Cov-2 инфекция, ДНВС и лечение на COVID-19 в домашни и болнични условия, принципите на поведение и преустройство в работата на центровете по медицина на съня, процесите на диагноза и въвеждане на вентилация в условията на пандемия (Академична справка за публикации извън наукометричните изисквания за заемане на АД „професор“ № 16, ; Списък участия в национални и международни научни форуми : № 29) Осъществено е проучване на циркадността на кортизоловия ритъм и съня в период на ремисия при пациенти с шизофрения. Проучването е първо по рода си у нас като дава данни за нарушения в циркадните ритми на кортизоловата секреция и архитектурата на съня при пациенти с шизофрения, ключов момент в патогенезата на психичните заболявания. (Академична справка. публикации и доклади, публикувани в рецензирани и редактирани списания 1). Разработена е структурно-функционална схема и е създаден първият у нас интердисциплинарен център по Медицина на съня, базиран в Университетска Клиника по Белодробни болести. Работата е извършена по съвместен проект с Клиниката по Белодробни болести и Центъра по Медицина на съня на Кантонална болница St.Gallen, Швейцария. Натрупаният клиничен опит има научно-практически принос.

Две публикации са свързани с оценяване на ефективността от питулизант върху ексцесивната дневна сънливост. Направените изводи потвърждават, че приложението на питулизант значително намалява самооценяваната дневна сънливост и умора и подобрява докладваните от пациентите резултати. (Г7: 20,23).

Публикациите: „Някои показатели и биомаркери при нарушения на дишането по време на сън“, „Клинично значение на абдоминалната висцерална мастна тъкан при пациенти с дихателни нарушения по време на сън.“, финансирани от фонд „Наука“ на МУ Варна са продължение на научните изследвания, свързани с епидемиологията, фенотипната характеристика и факторите на риск сред българската кохорта пациенти с ДНВС. (Г8 - 1,2,10,14,15,22; форуми: № 2,3,6, 17, 27,28,29,30) Проспективно изследване на пациенти с дихателни нарушения по време на сън с оглед определяне на сърдечно съдов риск

има за цел създаване на алгоритъм за мониториране на вариабилни, свързани с високия риск от ССЗ.(19). Апробирана и въведена е методика за оценка на висцералната мастна тъкан, като част от инструментите за фенотипизиране на пациентите с ДНВС. На национални и регионални форуми са представени предварителни данни. (Г8-14) ; (22).(Списък участия в национални и международни научни форуми : № 35,36,43,46).Изследване на Коронарния артериален калций (КАК), като маркер за коронарна атеросклероза и биологична възраст на съдовете представят количествената оценка на коронарния калциев скор (САС) при пациенти с ОSA без известно сърдечно-съдово заболяване (ССЗ). Определен е 10-годишният риск от исхемична болест на сърцето с помощта на Framingham risk score (FRS). Създаден е първият у нас интердисциплинарен център по Медицина на съня, базиран в Университетска Клиника по Белодробни болести. Работата е извършена по съвместен проект с Клиниката по Белодробни болести и Центъра по Медицина на съня на Кантонална болница St.Gallen, Швейцария. Натрупаният клиничен опит има научно-практически принос в диагностично- лечебна дейност.

Неинвазивна вентилация

Реализирано е проспективно наблюдение на пациенти, подложени на неинвазивна вентилация, в различни режими (А1) и мониториране на лечението, проследен и анализиран е краткосрочният и дългосточен комплайнс към лечението. Въведен е алгоритъм за обучение и контрол на лечението с неизвазивна вентилация при пациенти с ДНВС (А1, участия в международни научни форуми 11)

Домашно кислородолечение

Хабилитационен-Монографичен труд на доц. Диана Петкова: „Домашна кислородотерапия: *conditio sine qua non*“ (Академична справка за публикации В1) . обобщава натрупаните до момента знания и опит в страната и предлага обстоен преглед на научно базираната стратегия за въвеждане, осъществяване и мониториране на ефектите от дълготрайното домашно кислородолечение, дивайси, модалности индикации, контраиндикации и модели на приложение. Монографията повишава и задълбочава знанията за принципите на действие и целите на дългосрочната домашна кислородотерапия, ефектът на дългосрочната кислородотерапия при ХОББ и други белодробни заболявания, международните насоки за провеждане на дългосрочна кислородотерапия. Застъпени са ключови проучвания, диагностичната оценка за дългосрочна кислородотерапия; Предимствата и недостатъците на различните системи за дългосрочно снабдяване с кислород. Съдържанието на монографичния труд включва 20 глави, в които е обобщено научното знание, дефинициите, индикациите и контраиндикациите, правилата за предписване и алгоритмите за въвеждане и контрол на домашното кислородолечение.

Авторът ни поднася съвременен анализ на Краткосрочна кислородотерапия (SBOT), Дългосрочна кислородотерапия (LTOT): Нощна кислородотерапия (NOT) и Палиативна кислородотерапия (POT). Дискутира се и избора на терапевтичното устройство, необходимо за отделния пациент, в допълнение към икономическите фактори за да се гарантира пригодността за осигуряване на достатъчен поток от кислород. Докладват се резултатите на Белодробна лига Варна, и нейният 13 годишен опит за работа с пациенти на домашно кислородолечение и техните близки (В1) Група научни съобщения обобщават опита и представят работата на екипа в направление домашна кислородотерапия на национални научни срещи на БДББ (национални и международни научни форуми (5,8,19)).

Монографията за първи път в страната дава научно обосновани, съвременни знания, и трасира пътя за достъпна домашна кислородотерапия, финансирана от държавата, за всички, които имат потребност от нея.

Пулмонална Хипертония

В научните публикации, представени за участие в конкурса съществено място има пулмоналната артериална хипертония. Документирано е приложението за първи път у нас на таргетно лечение на пациенти с пулмонална артериална хипертония, (АД 13,95, 30,94), изследвана е преживяемостта, качеството на живот и клиничната ефективност от прилаганото таргетно лечение. В реферирани списание е представена, статия даваща методологични насоки и различни инструменти за изследване на качеството на живот при пациенти с идиопатична и посттромбоемболична пулмонална хипертония. (Г7-2; Г8-4; национални и международни научни форуми 4, 12,14,)

Белодробна тромбоемболия (БТЕ), епидемиологични данни, съвременни методи за диагноза и лечение, посттромбоемболична пулмонална хипертония (СТЕН)

Групата публикации, в тази посока са свързани с мащабно ретроспективно проучване за БТЕ и посттромбоемболична пулмонална хипертония у нас –

В направения ретроспективен анализ е установена честотата на разпространение на СТЕН след остра и рецидивираща БТЕ. Проследени са 493 пациенти с остра БТЕ, Установена е честота на СТЕН и Коморбидност с индекса на Чарлсън. Публикациите очертават клиничните характеристики и проблемите, свързани с диагностицирането и лечението на болните с белодробна съдова патология. Обобщават се новостите в диагностиката и лечението на ПАХ, БТЕ и СТЕН. (Г 7-7,11; Г 8-19; 7,9 20,21,22,24,25,)

Белодробна туберкулоза, епидемиология, рискови фактори, резистентност

Представени са собствени проучвания за епидемиология и клиничния ход на туберкулозата при пациенти със системни заболявания, поставени на таргетно лечение. Биологичната терапия като нов медикаментозен подход при лечението на редица тежки заболявания Г 8-5,9,12; Списък участия в международни научни форуми 15).

Идиопатична белодробна фиброза. Няколко статии и научни съобщения обобщават съвременното знание за интерстициалните белодробни заболявания, като резултатите от проучването са представени на национални форуми с международно други-
Бронхообструктивни заболявания ХОББ и Бронхиална астма – епидемиология, клинични особености и лечение- Скрининг за заболяемост от ХОББ при високорискови групи. участие (А 12,20, 15, 40, 19,42,47);

Инфекциозни заболявания на белия дроб: пневмонии епидемиологични данни и клинична характеристика. Публикациите в това направление включват участие в международни проекти, свързани с епидемиологията, протичането и характеристиките на бактериалните инфекции на пневмонии придобити в обществото, назокомиалните пневмонии (Г7 6,13,14,16,18,21,22,24).

За участие в конкурса са представени група публикации, поместени в реферирани периодични издания и дискутират проблемите на лечение на инфекциите на дихателните пътища в доболничната и болничната помощ. Г 8-16,17,18; 4,7,9,23).

COVID-19 – клинични характеристики и особености на протичане , лечение на белодробните прояви. В публикациите се представят тежки клинични случаи на пациенти с белодробни кавитации и трансплантирани пациенти с COVID-19 пневмония, съобщават се данни от обдукционни протоколи. Обобщава се научното знание към момента и се дава методологична насока за поведение при диагнозата и лечението.(16,17,19,20,23; 31,32,33, 34, 37,38, 44,45,48, и международни научни форуми: 17,18)

Преподавателска дейност

Доц. Петкова има 32год. години преподавателски стаж в МУ Варна със средна годишна учебна натовареност от 198 до 223 часа при норма 99 часа /AC ,протокол 30/11/.

Доц д-р Петкова е ръководител на 1 успешно защитил ОНС“доктор по медицина“ и на 6 обучаващи се в момента в докторски програми лекари.

Тя е успешен ръководител УС по Белодробни болести и алергология МУ Варна.

Има значим принос за популязиране познанията по белодробни болести като председател на Организционни и Научни Комитети на Национални Конгреси на БДББ с международно участие, организатор и лектор на Летни училища и курсове по Белодробни болести с международно участие, Модератор и лектор в Национални, международни и регионални научни срещи.

Клинична дейност

Доц.Петкова създава,оборудва с дарения сектора по „Медицина на съня и Неинвазивна вентилация“ и се утвърждава като успешен ръководител на Първо отделение с дейност медицина на Съня , клиника по Белодробни болести към УМБАЛ „Св.Марина“. Има изключителен принос за създаване на направлението „Медицина на съня“ в страната.;

Доц Петкова има подчертан принос в създаване на трайни връзки с водещи университетски клиники в Швейцария,в които са обучени десетки наши специалисти в различни високотехнологични и иновативни методики.Има значим принос за въвеждане на EFQM модел за мениджмънт и управление на качеството и придобиване на сертификати на УМБАЛ „Св.Марина“ и МУ Варна.

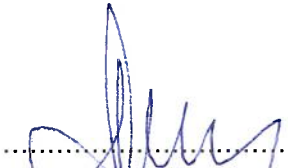
В заключение:

Доц. Петкова ,се отличава със своя подчертан професионализъм и креативност. Ползва се с доверие и авторитет сред колегите в болницата и страната. Доц. Диана Петкова е изграден специалист с обширни познания в областта на пневмология,медицина на съня, вътрешни болсти,. Има отлична професионална подготовка и доказани преподавателски качества.Научната ѝ продукция е достатъчна по обем, покрива държавните изисквания и показва задълбочени интереси. Доц. Петкова е успешен и ерудиран лекар, изключителен лектор, и отличен преподавател. Според изискванията на НАЦИД покрива всички критерии за заемане на академичната длъжност „Професор“.

Научните приноси, преподавателския, клиничен и административен опит на доц. Петкова отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и на Правилника за развитие на академичния състав в МУ- Варна, което ми дава основание горещо да препоръчам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за присъждане на академичната длъжност „Професор“ на доц. д-р Диана Петкова Господинова-Вълкова, дм.

18.07.2023 г.

Варна

.....
(проф. д-р Ж. Георгиева, д.м.)